

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА

(обн., ДВ, бр. 20 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 1 от 2000 г., бр. 43 и 76 от 2002 г., бр. 16 и 22 от 2003 г., бр. 6, 70, 85 и 115 от 2004 г., бр. 79, 92, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 61, 64, 80, 82, 85 и 102 от 2006 г., бр. 22, 51, 53, 97 и 109 от 2007 г., бр. 36, 43, 69, 88 и 102 от 2008 г., бр. 74, 75, 82 и 93 от 2009 г., бр. 54, 98 и 100 от 2010 г., бр. 10, 19, 39 и 48 от 2011 г.; Решение № 1 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 20 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 47, 53, 54, 60 и 75 от 2012 г. и бр. 15 и 68 от 2013 г.)

§ 1. В чл. 165 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 се създава т. 8:

„8. обозначават чрез поставяне на пътни знаци или оповестяват в средствата за масово осведомяване, или на електронна страница на Министерството на вътрешните работи участъка от пътя, на който се осъществява контрол по спазването на правилата за движение чрез автоматизирани мобилни и стационарни технически средства или системи.“

2. Създава се ал. 3:

“(3) Условието и редът за използване на автоматизирани технически средства и системи за контрол на правилата за движение се определя с наредба на министъра на вътрешните работи.”

§ 2. В чл. 189 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 4 след думите „заснето с” се добавя „автоматизирано”;

2. В ал. 8 се създава изречение трето: „В седемдневен срок от получаване на жалбата директорът на съответната структура на Министерството на вътрешните работи или оправомощено от него лице, на чиято територия е установено нарушението, я изпраща заедно с цялата преписка на съответния районен съд, като в съпроводителното писмо посочва и доказателствата в подкрепа на обжалвания електронен фиш, както и информация за участъка от пътя с описание на мястото и географски координати, действащото ограничение на скоростта по чл. 21, посоката на движение на автомобила, схема на разположението на автоматизираното техническо средство, неговия вид и данни за извършена метрологична проверка.”

§ 3. Създават се чл. 189а, 189б, 189в, 189г и 189д:

„Чл. 189а. (1) За нарушение, извършено с пътно превозно средство, регистрирано в друга държава - членка на Европейския съюз, се извършва автоматизирано търсене в националните бази данни за регистрацията на пътни превозни средства на съответната държава - членка на Европейския съюз, с цел

установяване на собственика на пътното превозното средство, с което е извършено нарушението.

(2) След установяване на собственика на пътното превозно средство, с което е извършено нарушението, се изпраща уведомително писмо по образец, утвърден със заповед на министъра на вътрешните работи.

(3) Уведомителното писмо по ал. 2 задължително съдържа следните данни:

1. нарушението;
2. дата, час и място на нарушението;
3. правна квалификация на нарушението;
4. предвидената санкция за нарушението;
5. данни за уреда, който е използван за установяване на нарушението – в случаите, когато такъв е използван.

(4) Уведомителното писмо по ал. 2 се изготвя на един от официалните езици на държавата - членка на Европейския съюз, където е регистрирано пътното превозно средство.

(5) С уведомителното писмо по ал. 2 се дава срок на собственика до 60 дни от датата на получаването му да заплати глобата или да посочи данни за ползвателя на пътното превозно средство, с което е извършено нарушението.

(6) На лицето, посочено от собственика като ползвател на пътното превозно средство, се изпраща ново уведомително писмо по ал. 2 за извършеното нарушение.

Чл. 189б. Редът по чл. 189а се прилага при установяване на едно или няколко от следните нарушения:

1. управление на пътното превозно средство под въздействието на алкохол, наркотици или други упойващи вещества;

2. преминаване при сигнал на светофара, който не разрешава преминаването;

3. управление на пътното превозно средство по пътна лента, регулирана с поставени над лентата пътни светофари, подаващи сигнал за забрана на използването на пътната лента;

4. управление на пътното превозно средство по пътна лента, сигнализирана за движение само на пътни превозни средства от редовните линии за обществен превоз на пътници, без да има право на това;

5. превишаване на разрешената максимална скорост;

6. движение в лента за принудително спиране на автомагистрала, без да има право за това;

7. използване на мобилен телефон по време на управление на пътното превозно средство освен при наличие на устройство, позволяващо използването на телефона без участието на ръцете;

8. неизпълнение на задължението за използване на предпазен колан или носене на каска;

9. превозване на деца в нарушение на изискванията за използване на системите за обезопасяване.

Чл. 189в. Получените при извършване на автоматизираното търсене по чл. 189а, ал. 1 лични данни се обработват съгласно разпоредбите на Закона за защита на личните данни и Закона за Министерството на вътрешните работи.

Чл. 189г. Министерството на вътрешните работи създава Национален център за контакт с цел улесняване на трансграничния обмен на информация относно пътнотранспортни нарушения, свързани с безопасността по пътищата.

Чл. 189д. Министърът на вътрешните работи или оправомощено от него длъжностно лице представя на Европейската комисия на всеки две години доклад за напредъка на националните дейности за улесняване на трансграничния обмен на информация относно пътнотранспортни нарушения.

§ 4. В допълнителните разпоредби се правят следните допълнения:

1. В § 6 се създава т. 65:

„65. „Автоматизирани технически средства” са уреди одобрени и проверени като тип средство за измерване на скоростта съгласно Закона за измерванията, които установяват и автоматично заснемат нарушения в присъствие или отсъствие на контролен орган и може да бъдат:

а) стационарни – прикрепени към земята и обслужвани периодично от контролен орган;

б) мобилни – прикрепени към превозно средство или временно разположени на участък от пътя, установяващи нарушение в присъствието на контролен орган, който поставя начало и край на работния процес”.

2. Създава се § 6б:

„§ 6б. Този закон въвежда изискванията на Директива 2011/82/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. за улесняване на трансграничния обмен на информация относно пътнотранспортни нарушения, свързани с безопасността по пътищата (ОВ, L 288/1 от 05 ноември 2011 г.)”

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 5. Министърът на вътрешните работи или оправомощено от него длъжностно лице представя на Европейската комисия изчерпателен доклад за напредъка на националните дейности за улесняване на трансграничния обмен на информация за нарушенията по чл. 189б в срок до 6 май 2016 г.

§ 6. Министърът на вътрешните работи в срок до 3 месеца от влизането в сила на този закон издава наредбата по чл. 165, ал. 3.

§ 7. Разпоредбата на § 3 относно чл. 189д влиза в сила на 7 май 2016 г.

Вносител:

МОТИВИ

КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА

Със законопроекта се предлагат и промени, свързани с изпълнението на ангажиментите на Република България за въвеждане изискванията на Директива 2011/82/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. за улесняване на трансграничния обмен на информация относно пътнотранспортни нарушения, свързани с безопасността по пътищата. Съгласно чл. 12 от директивата в срок до 7 ноември 2013 г. държавите членки следва да въведат в националното си законодателство нейните изисквания.

Директивата предвижда сътрудничество за обмен на информация за определените категории пътни нарушения, така че да се улесни реалното прилагане на наложените санкции. Пътните нарушения, за които се отнася директивата, са:

- превишена скорост;
- неизползване на предпазен колан;
- неспиране на червен сигнал на светофара;
- управление на МПС след употреба на алкохол;
- управление на МПС след употреба на упойващи вещества;
- неспазване на изискването за носене на предпазен шлем;
- използване на забранена лента за движение;
- незаконно използване на мобилен телефон или други

комуникационни средства по време на шофиране.

Законопроектът предвижда осъществяването на информационния обмен за извършените нарушения на правилата за движение по пътищата, посочва видовете нарушения и предвижда реда на предоставяне на предвиденото в директивата информационно писмо. Регламентирани са сроковете за отговор и последващите действия от страна на контролните органи, както и националното звено за контакт.

Друго съществено изменение е свързано с Тълкувателно решение № 1 от 2014 г. на Върховния административен съд, с което реализирането на административнонаказателната отговорност за нарушения на Закона за движението по пътищата чрез издаване на електронен фиш при осъществяване на контрол с мобилни системи за контрол беше преустановено. Тълкувателното решение рефлектира пряко върху дисциплината на водачите, като още първите месеци след неговото приемане бяха отчетени 43 загинали повече, а средната скорост в страната се вдигна с 10-15 км/ч.

В резултат от промяна на тактиката за контрол с мобилни технически средства и необходимостта от физическо спиране на водачите, установените нарушения на ограниченията на скоростта намаляха с 280 000, пътнотранспортната обстановка се влоши, формира се чувство на безнаказаност на водачите на моторни превозни средства, увеличи се броя на загиналите вследствие на пътнотранспортни произшествия по причина превишена скорост и не на последно място се формираха предпоставки за корупционна среда.

Следва да бъде отбелязано, че използването на мобилни технически средства е автоматизиран процес, при който единствената намеса на контролен орган се свежда до позиционирането и настройката на автоматизираното техническо средство. Същите установяват нарушенията по аналогичен със стационарните средства способ.

Всички автоматизирани технически средства – мобилни и стационарни, са преминали метрологична проверка съгласно Закона за измерванията, в това число и софтуера за обработка на доказателствения материал и са въведени в експлоатация при стриктно спазване на нормативните предписания.

При въвеждането в експлоатация на всяко техническо средство, сертифициращият орган – Български институт по метрология, осъществява проверка и на софтуерната програмата, генерираща снимковия материал, което е отразено и в сертификата и първоначалната метрологична проверка. Принципът на действие, както на стационарните, така и на мобилните системи е един и същ: измерване на скоростта от сертифициран измерител и задействане на камера, визуализираща измерването, респективно превозното средство. Обработката и издаването на електронен фиш и за двата вида системи е от централизирана информационна система.

Предвижда се създаването на изрично правно основание за издаване на акт на министъра на вътрешните работи, в който да се регламентират подробно условията и реда за използване на автоматизирани технически средства и системи за контрол.

Създава се разпоредбата относно реда за обозначаване на местата за контрол - чрез поставяне на пътни знаци или оповестяване в средствата за масово осведомяване, или на електронна страница на Министерството на вътрешните работи.

С цел гарантиране правата на гражданите и с оглед установяване на обективната истина при евентуално съдебно обжалване на електронните фишове, е предвидено към административната преписка, която се изпраща в съда, освен доказателствата в подкрепа на обжалвания електронен фиш, да се предоставя и информация за участъка от пътя, с описание на мястото и координати, действащото ограничение на скоростта по чл. 21, посоката на движение на автомобила, схема на разположението на автоматизираното техническо средство, неговия вид, дата на последна метрологична проверка.

Предлаганият законопроект не изисква финансови средства, тъй като техниката за контрол е налична, но се използва неефективно при осъществяването на контрол по безопасността на движението по пътищата. Осъществяването на контрол чрез автоматизирани технически средства, дава възможност за безпристрастен и обективен контрол по облекчена административно-наказателна процедура, както за гражданите, така и за контролните органи.

Вносител: